

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Kezden vasárnap és csütörtökön
Előfizetési ár: Az „Otthon” havi melléklettel egészévre 7 frt
A szépirodalmi melléklet nélkül
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közíreményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel

Az agrár-társadalom hivatása.

A magyar földmivelésügyi kormányzatban igen igen régi idő óta nem volt olyan széles alapon dolgozó, invenciózus és erőteljes politika, mint amilyent Darányi Ignác csinál. Az agrár közélet, mely annak idején bizonyos tartózkodással fogadta a lateiner-politikust a gyakorlati észjárását igénylő kormányzati ág élén, már régóta meggyőződött arról, hogy Darányi nemcsak bevált a maga ügykörében, hanem sikereivel messze-túlhaladta még azokat a várakozásokat is, melyeket az agráriusok a legvérmesebb reménysek alapján igényelhettek volna a magyar földmivelésügyi vezetőjétől. Innen van az, hogy az a hatalmas társadalmi osztály, melyet az agrár-eszmék maguknak meghódítottak, valóságos ragaszkodással viseltetik Darányi iránt, jóllehet éppen Darányi az, akinek tevékenysége az erősen kifejlődött túlzó agrár-irányzat élet letörte. Amde nem nyers erőszakossággal s nem is közvetlenül csinálta ezt meg Darányi, hanem közvetett módon és akként, hogy a sokat tárgyalt s még többet emlegetett nagy agrár-programm realis, józan részét egyszerűen felkarolta, magáévá tette, illetőleg a magyar állam földmivelésügyi politikájának egyes pontozataivá avatta.

E tevékenység eredményeképpen tapasztalhattuk azt a nagy fordulatot, mely a magyar agrármozgalomban bekövetkezett, nevezetesen: hogy az agrárizmusról levált az agitacionális burkolat, s ezzel együtt eltűnt a heves harci tónus, anélkül azonban, hogy egyszerűsödés ellankadt volna az a nagy erő, amellyel a magyar agrárizmus a maga kétségkívül igen nagy sikereit a legutóbbi években kivívta. Az agrárharc leszerelésében éppen az az eredmény a legbecesebb, hogy a renyheségből felkelte társadalmi mozgalom csak éppen agresszív jellegét veszítette el, amde egyébként egész erőteljességében megmaradt, sőt a nyugodt érvényesülés medrébe terelgetvén, immár hasznos alkotó tényezőként szerepel a magyar földmivelésügyi munkaszervezetében. Így aztán a nemrégiben még éles ellentétben egymással szembeálló földmivelésügyi kormányzat és gazda-társadalom egymást támogató, egymást kiegészítő munkatársakká lettek. Ilyen nagy s ennyire kedvező fordulatot bizonyára alig remélt valaki is még három négy év előtt.

Amilyen ügyesen és tapintatosan hozta létre Darányi ekként a társadalmi békét a gazdasági közéletben, épp olyan józan gyakorlatiassággal használja ki az ország javára a békés állapotot, s azt a felette kedvező helyzetet, hogy a gazda-társadalom készséges munkatársa a földmivelésügyi kormányzatnak. Azokdan a messzemenő tervekben, melyeket Darányi a maga hivatásának munka-programmjául megállapított, igen jelentős szerep jut a gazda-társadalomnak, mely ekként munkában érvényesítheti és sikereiben táplálhatja erejét, fejlesztheti szervezetét. A legutóbbi évek folyamán ismételt volt alkalom arra, hogy a közvélemény meggyőződjék gazda-társadalmunknak e téren való hivatottságáról, munkabírásról és alkotó-képességéről, úgy, hogy most már fokozott bizalommal várhatja az ország annak a feladat csoportnak megvalósulását, amelynek sorsát a gazda-társadalom kezeibe teszi le a földmivelésügyi kormányzat. Az ezredévi kiállítás mezőgazdasági csoportjának létrehozása, a nemzetközi gazda kongresszus rendezése, a szövetségi szervezés fokozatos előrehaladása, a munkás-törvény rendelkezéseinek életbeléptetése s most éppen a szegedi mezőgazdasági kiállítás organizálása: ime, ezek egyes erőpróbbái gazda-társadalmunk munkabírásnak és alkotó képességének.

A rendszeresen és okosan fejlesztettimmár eredményekkel is dicsekvő erőt most Darányi olyan feladat megvalósítására akarja munkába állítani, a mely korszakos jelentőségű lesz Magyarország mezőgazdaságának történetében. Azt a nagy; kihatásban talán századokra szóló lépést, a melylyel mezőgazdaságunk jelenlegi állapotából átmennének a sokszor emlegetett intenzív gazdálkodás területére, most kezdi előkészíteni Darányi s tervét akként dolgozta ki, hogy az új század első esztendeje egyszerűsödés megnyitója lesz mezőgazdaságunk átalakulásának. Az öntöző-csatornák hálózatának országos megteremtése; ez az út vezet a nagy célhoz s a földmivelésügyi miniszter valóságos lelkesedéssel fog hozzá a nagy munkához, hogy az első lépést a kitűzött úton megtegyük. A terv az, hogy a gazda-társadalom, bár az állam támogatásával, de saját erejével hozza létre legközvetlenebbül a maga javára a belterjes gazdálkodás alapjaként a csatorna-hálózatot, körül-belül olyan formák közt, a melyeknek az ármentesítést és az ezzel

kapcsolatos egyéb kultúr-munkákat alig három évtized alatt az egész országban megvalósították. Ez a rendszer bevált, ezt kitanultuk: méltán támaszkodhat tehát Darányi arra a meggyőződésre, hogy a természeti fővonásai-ban analóg új feladat keresztülvitele ugyanilyen alapon kecs eget legjobb reménységgel.

A magyar közvélemény sok szerencsét és sikert kíván úgy a miniszternek, mint a társadalomnak a nagy munkához.

A szegedi orsz. mezőgazd. kiállítás
csongrádmezei csoportja érdekében, a gazdasági egyesület kebelében keletkezett bizottság akciójának sikere most már teljesen biztosítva van s erről, mint örömdetes hírről emlékeztünk ma már meg a nyilvánosság előtt is.

Nem volt éppen könnyű e siker biztosítása, sok fáradságot, utánajárást követelt és a munkában nagy segítségére volt a bizottságnak a kiállítás központi végrehajtó bizottsága által, az egyesület kérelme folytán kiküldött I g a l i Szvetozár közgazdasági író és a kiállítás kertészeti osztályának csoportbiztos, aki 4 napi köztünk időzése alatt sok hasznos útbaigazítást adott a helyi bizottságnak és maga is fáradoztalanul működött kapacitálón azon, hogy a kiállításban való részvételnek többeket megnyerjen.

Számszerű adatokban soroljuk fel az elért szép eredményt a következőkben:

Azokon kívül, akik — szintén a megyei bizottság ösztönzésére, Csongrádról közvetlenül jelentették be a kiállításban való részvételüket, vagy akiknek az egyesülethez már korábban beküldött bejelentő iveri időközben a központi bizottsághoz már elküldettek, az újabb jelentések sorrendjében a következők vesznek részt vármegyénkbeli az orsz. gazdasági kiállításban:

1. B á l i n t János, Szentesről, kiállít búzát és lovat.

2. Z s o l d o s Ferenc Szentesről, kiállít őszi búzát, kétféle árpát, zabot, tengerit, kölest, repcét, lucerna lóherét, muhart, mákot, répamagot, kendert, oberdorfi répát (gumót és magot), kendermagot, gyepszénát, lucerna-szénát, csalamádét, baromfiakat, tojást, kazalozó és darumodell, alagesöveket, m a g y a r k i n c s burgonyát és gyümölcs-féléket.

3. V e c s e r i Lajos Szentesről, kiállít lófogu kukoricát, árpát, gabona-pálinkát.

4. C s ú c s Antal Szentesről, kiállít három hónapos bárány posztófésűs gyapjút, búzát és babot.

5. C s ú c s Lajos Szentesről, kiállít fehér (korai) kukoricát, lencsét, babot, búzát, 2 féle sörárpát és juh-sajtot.

6. F á b i á n T ó t h István Szentseről, kiállít mérészeti eszközöket és mézterméket.
7. M á t é f f y László Szentseről, kiállít búzát, árpat, burgonyát, répat, szappant, kenyert, tarhonyát, levest téztaféléket és olasz ciromagot.

8. S z v a t o n Józsefné Szentseről, kiállít konzerveket, befőtteket, különböző házi ipartermékeket.

9. M e c s B a l o g Lajos Szentseről, kiállít búzát, kukoricát, árpat, tarhonyát, és ebbsenest.

10. D r . L a k o s Imre Szentseről, kiállít búzát és árpat.

11. S v á b Sándor Fábianból, kiállít búzát, árpat, zabot, búkkönyt, sertés-kant és kóst.

12. S z e n t e s város kiállít szőlőt, gyümölcsöt, gyümölcsfa csemetékét, nádat, tenyész bikákat és fénykép felvételeket gazd. szakmában.

13. K o p a s z István Szentseről, kiállít 6 soros takarmány-árpat és diadalt-zabot.

14. N a g y B a l i n t Szentseről, kiállít árpat, búzát, babot és kukoricát.

15. D r . L á s z l ó Vilmos Szentseről, kiállít szőlőt.

16. I f j . V e c s e r i János Szentseről, kiállít ilmiczi árpat.

17. R é k á s i Mihály Szegvárról, kiállít egy mézpergetőt és egy keret fogót, mindkettő saját taálányára.

18. P a l l a v i c i n i uradalom külön 12 négyszögméteres fulkében mutatja be a maga gazdasági terményeit.

19. F a l á b ú Imre Mindszentről, kiállít egy pár lószerszámot, ostort, tarisznyát, kulacsot.

20. R á c z kasznár Mindszentről, kiállít egy tehent, egy bika és egy üszöbörnyüt. (bonyhádi keresztelés szientmentálival.)

21. S c h m i e d Gyula urad. mérnök, kiállít piros kalászos búzát szemmel, kalással és babot.

22. G r ü n e r Géza Sövényházáról, egy 4 éves csődört.

23. S á r v á r i Mihály Szentseről, költelverő munkákat.

24. V ö r ö s György Szentseről, sajt-termékeket.

25. B a n a y Péter Szentseről, kiállít bocskorokat.

Ezekhez sorakoznak a kiállításban való részvételnek már eddig megnyert szentesi iparosok s talasok, továbbá a szentesi háziipart űzők közül a kosárfonók és gyékényfonók, együttesen mindannyian vagy 26-28-an, továbbá a derekegyházi és mágiási uradalmak, melyek szintén a csongrádme gy ei csoporthoz csatlakoznak és L i c h t e n b e r g Mór anyási bérgazdasága, mely már közvetlenül a központhoz jelentette be, hogy a mi csoportunkba kíván bevételni. Végül számosan vannak még előjegyzve a helyi végrehajtó bizottságnál, kiket a napokban keresnek meg és akiket a részvétel eszméjének megnyerhetni remélnek. Szóval, vármegyénk minden tekintetben úgy mutatkozik be a szegedi orsz. kiállításon, hogy magtermények, állattenyésztés, baromfityénység, gazdasági és házi-ipar, megannyi olyan hű képét fogja a szemlélő elé tárni mai fejlettségének, amelyből a szakértő is megformálhatja ítéletét: vajon lépést tartottunk-e ezen a téren a haladó kor szellemével, avagy elmaradtunk és miben mennyire?

A már jelentkezettek és előjegyzettek közül azok tájékoztatására, akik kiállítási any-

gukat a gazd. egyesület költségén és a helyi bizottság útján juttatják el a kiállításra, de figyelemztetéseken is, tudomásvétel végett megemlítjük, hogy magterményekből 3—5 liternyi, gumós növényekből 5 kilónyi, folyékony anyagokból 2—3 liternyi, gyapjából 2 kilónyi, élelmi cikkekkel pedig tetszés szerinti mennyiség küldendő be legkésőbb f. hó 26-ig a gazd. egyesülethez címzetten, külön-külön zacskócskában vagy palackban, melyek mind-egyikére feljegyzendő úgy a kiállító neve és lakóhelye, valamint a zacskó vagy palack tartalma is.

Ugyancsak a gazd. egyesülethez küldendőik elszállítását végezt az ipari és háziipari termékek is, minden darabon kitüntetvén a készítő nevét, lakóhelyét, hogy így minden zavar elkerülhető legyen.

Egy sereg nyilatkozat.

A legnagyobb felháborodással adtunk hírt lapunk előző számának vezető cikkében azokról a szörnyű, megbecsületlen vádaktól, melyek a »Szegdi Híradó« f. évi 193-ik számában Szentes város országgyűlési képviselője ellen megjelentek és kétkedésünket fejezte ki a fölött, hogy Szentes város képviselője olyan aljas bűnök elkövetéséig süllyedhetett volna le, amilyenekkel vádolva volt, a közvélemény nevében és Szentes város jóhírneve érdekében kívántuk, hogy S i m a Ferenc, megdönthetetlen bizonyossággal cáfolván meg a fejére zúdított vádakat, azok hírlapi közlöje ellen a sajtóperit is megindítsa.

A »Csongrádme gy ei Ellen-zéke« múlt vasárnapi számában hibába kerestünk csak egy sornyi ilyen cáfolást vagy nyilatkozatot is, a lap f. évi 25-ik száma azonban már a nyilatkozatok hosszú sorát közli, melyek mind arra valók volnának, hogy a súlyos, vádakat lerontás, azok való voltát meghazudtolják.

Ha S i m a Ferenc csak magánember és semmi más: úgy akkor semmi szavunk nem lehetne a cáfolás vagy meghazudtolás ezen formája és módja ellen, mert tisztán az ő dolga és senkire nem tartozna: mit tart elégségesnek a nyílt támadások nyílt megcáfolására saját egyéni becsülete érdekében.

De hát S i m a Ferenc országgyűlési képviselője Szentesnek, ami gyalázatot reá kennek, abból ráháramlik valami a városra és annak polgáraira is, melyet képvisel, s ha neki vésztet hirtel, visszazárja abból valami mindannyiunkra és éppen ezért meg is követelheti, jogosan el is várhatja tőle a város polgársága, hogy mikor akár közvetve akár közvetlenül olyan meggyalázó, becsületet sárba tipró vádak ellen nyilvánosan védekezik, személyes vagy más természetű nyilatkozatokkal, amilyenek a szegedi lapban megjelentek, úgy ez a védekezés mindenre kiterjedő határozott és bizonyított erővel bíró cáfolat legyen, mely ellen a sanda gyanú fel se emelhesse a fejét.

Sajnosan kell megállapítanunk, hogy a nyilatkozatok az a hosszú sorozata, mely a becsületsértő vádak cáfolására a »Cs. E.« f. évi 25-ik számában napvilágot látott, — valamivel több ugyan a semminél, de nem az amit vártunk s nem az, amit ilyen vádak cáfolatátul — ha ilyesbibe már belebocsátunk — nyilvánosságra hozni nemcsak önmaga, de még inkább amaz erkölcsi közület jó hírneve iránt tartozó kötelesség, melyet S i m a a magyar törvényhozó testületben képvisel.

Egy védekezés, amilyen az első nyilatkozat is, melyben 9 péteri földmives beszélt állítólag száz negyvennégy társa nevében, mikor a 9 közül három írni se tud s csak a keze keresztvonalával szerepel, már magában véve is olyan naiv valami, hogy önkéntelen gyanút kelt; mert első tekintetre hihetetlennek fogja mindenki tartani, hogy a má s j k száz negyvennégy közt ne került volna még 3—4 írástudó ember Péterin, aki nyilatkozék és az írástudók bizalma éppen tudatlan hármát tüntetett volna ki azzal, hogy ne vükben is nyilatkozatot írjanak alá.

Nem kételkedünk benne, hogy a kiknek

neveik a nyilatkozat alatt vannak, azok is adták az írást, de ezt már annál kevésbé hihetjük el, hogy ezek a falu népe nevében nyilatkoznának, mert hogy az aláírások közt olyankor látjuk, akiket most a péteri nép — a földvársárlási ügy végleges rendezésénél, mint izgágátok a vételből kiközösített.

A második, harmadik és negyedik számú nyilatkozatok közül a két első nem érinti S i m a Ferenc becsületét, mert a vádak se érintettek azt közvetlenül, míg az utolsó nyugodtan elfogadható rektifikációnak Bartha Sándor részéről arra a vádra, mintha neki S i m a kezén kőri ház vételére adott valamelyes pénz vesztett volna el.

Ellenben a sándorfalviak nevében K o c s ó István által adott nyilatkozat már értékét veszíti azért, mert ha ő ezt a »Szegedi Híradó«-n közlőleg beküldte volna már a S i m a t szerző közlemény elolvasásakor, — úgy akkor el se képzelhetjük szegedi laptartásunkat, melynél a hírlapiról tisztességgel nagyon rigorózus mértékkel mérük, hogy a cáfoló közleményt is nyomban közre ne adta volna, mikor a támadásnak helyet adott. A szegedi lapban pedig a sándorfalvi K o c s ó István ez a nyilatkozata tegnapig még nem látott napvilágot.

És mindössze is ennyi az, amit embeirel, S i m a Ferenc mellett, nagy utánjárásuk eredményeképpen fel hozni tudnak. A vádak legsúlyosabbikára ellenben, hogy a malomrészvények jegyzésénél hamisítás történt és hogy ezt a hamisítást S i m a Ferenc követte volna el, még csak távolról se reflektálnak, holott olyan könnyű volt volna egy füst alatt erre is egy cáfoló nyilatkozatot kérni a többi nyilatkozat összegyűjtőinek S z a t h m a r y Lajos lakásán az ott jelenvolt B e r e n y i László, S z a n t h ó Lajos dr., S z a t h m a r y Lajos és R ú z s M o l n á r Ferencről, akik esetleg igazolták volna, hogy ő k l e g k e v e s b e s e m s z e d e t t e k r a a m a l o m r e s z v é n y e k v e t e l e n é l é s n e m i s l e t t o t t r á s z e d v e s e n k i .

Hogy ezt meg nem tették, hogy továbbra S i m a Ferencen hagyják az okmányhamisítás gyanúját, melyel sok polgártársát megkörosította s még csak arra sem történik nyilatkozás: a megtorlás milyen eszközt veszi igénybe S i m a Ferenc az áltaiuk hazugoknak mondott megbecsületlen vádak nyilvánosságára hozója ellen, — fegyveres elételtét követel e tőle vagy pedig sajtóbírórság elé állítja, — ez rontja le különösen a védekezés egész értékét s lehetetlen, hogy ezt S i m a Ferenc maga is ne érezze.

Mert az elégtétel vévésnek egy vagy más igénybevétele alól nem oldja őt fel az sem, Szentes város polgárságára és jóhírnevére való tekintettel —, hogy P á s z t o r Jánost ma sz o l g a e m b e r n e k mondják az érdekében nyilatkozók. Nem oldja pedig fel azért, mert ugyanez a P á s z t o r János, éppen a S i m a Ferenc jóvoltából nem is olyan rég meg tárcáikk és vezércikkirója volt a technikai akadályokban kimúlt Szentesi L a p n a k , majd a »Csongrádme gy ei E l l e n z é k e k e n i s , a m o s t s o l g a e m b e r n e k m o n d o t t v á d l ó t e h á t ő e m l e t m a g a m e l l é m u n k a t á r s n a k é s a v a t t a e z z e l ő n m a g á h o z h a s o n l ó u j s á g i r ó v á .

Ma, mikor P á s z t o r János ellene fordul, S i m a Ferenc elfeledhette ezt, de a közönség nem feledheti el soha.

És ha S i m a Ferenc lapja annyiszor harsog azok fülebe, akiket P á s z t o r Jánossal g y a l á z t a t o t t , hogy tessék indítsanak sajtóper a becsületlenítő vádak miatt, úgy akkor ma a város közvéleménye is megkövetelheti S i m a Ferencőt, hogy ugyanezen P á s z t o r Jánosnak őt gyalázó és megbecsületlenítő vádjait, minden kétséget kizáró módon cáfolja meg és a gyalázó ellen sajtóperit indítson.

Vadászerdői internátus.

A Temesvár melletti Vadászerdő új telep-községben felállított állami iskola gondnoksága azon célt tűzte ki magának, hogy a körülötte fekvő német és oláh községekből évente legalább 40—50 gyermeket a községben elhelyezve nemcsak nyelvből, de gondolkodásban is magyarrá tegyen.

A telep-község és az iskola fennállásának rövid ideje alatt minden évben 10—30. összesen eddig mintegy 120 idegen ajkú gyermek sajátította el a magyar nyelvet, de az elmúlt évben az idegen ajkúak jelentkezése már oly nagy volt, hogy azoknak felét hely szűke miatt az iskolában elhelyezni nem volt lehetséges. — Az 1899—1900 iki tanévben ezen akadály megszűnik egy harmadik tanterem kiépítése által, két állami tanító mellé pedig még egy tanítónő fog kinevezetni.

Ezen kedvező körülményt az iskolai gondnokság és a községnek a magyarosítás czsméjéért lelkesülő két fiatal tanítója teljes mértékben kihasználni törekednek, egy inter-nat-us felállítással, hol egyelőre legalább húsz szegényebb sorsú oláh és német gyerek, csekély fizetés mellett teljes ellátással elhelyezhető legyen.

Az internatusnak felállítása a telep-község hazafias gondolkozású lakosai között élénk viszhangra talált. Idősb. Papp Sándor és neje Lénárt Erzsébet később nyilatkozatok egyik hazukak nagy udvarral és kerttel e célra dírtalanul átengedni, a mi mintegy 150 frt értéknek felel meg, a többi telepek pedig természetbeni szolgáltatásokkal, u. m. búza, burgonya, bab, lencse és e féle elemi cikkekkel járulnak hozzá az internatus fenntartásához több száz forint értékben. Fogadják érte ezúton is halas köszönetünket.

Ez idő szerint legtöbb gondot okoz még az internatusnak első berendezése. E célra segítyt kértünk a földmívelésügyi és a közoktatásügyi minisztériumoktól, továbbá az erdélyi közművelődési és a temesvári magyar nyelv terjesztő egyesülettől.

A közoktatási minisztérium kellően méltányolja törekvésünket, de segítyt nem adhat. A magyar nyelv terjesztő egyesület elnök-sége 150 frtot helyeztet kiállításba, a földmívelési minisztériumtól és az erdélyi közm. egyesülettől kérvényeinkre válasz még nem érkezett.

Elégge sajnos, hogy Magyarországon a nemzet végjáról sok mindenfélét teik, de legkevésbé jut az ily hazafias intézmények támogatására. A közadakozást kell igénybe venni, és ez jól van így, mert felkelti és ébren tartja a nemzeti érületet, melyre e maroknyi népnek oly nagy szükség van.

Hazánk délvidékén és különösen Temesvár környékén számos oly község fekszik, melynek lakossága tősgyökeres magyarokból állott és önmagára hagyatva elnémetesedett és eloláhosodott, sőt még vallását is elhagyva, görög nem egyesülté vált. Itt van Dragsina, Bakovar, Török-Szakos, Niczkyfalva, Magyar-Szakos és a többi. A Mészáros Isailia; Fazekas Trailla, Borotvá Juon nevek eléggé igazolják a lakosság magyar eredetét.

Vadaszerdő telep község lakossága nem akar és nem is fog e szomorú sorsra jutni, mert tudatára ébredt annak, hogy nyelvében él a nemzet és minden erejéből oda fog törekedni, hogy e nemzetiségek által lakott vidéken a magyarság előharcosa legyen és a magyar szónak tért hódítson.

Ezen nemes törekvések elősegítésére kértük ki az illetékes körök erkölcsi és anyagi támogatását, és halas köszönettel leszünk mindazok iránt, kik a tervezett internatus felállítását akár erkölcsi, akár anyagi támogatásokkal elősegítendik.

Vadaszerdő, 1899. évi augusztus hó 11.

Mokry István,
gondnoksági elnök.

Ujdonságok

Szentes, 1899. augusztus 16.

— **Vasútiügy értekezlet.** A vásárhelyi makói vasúti érdekeltség f. hó 12-én tartott Szegeden értekezletet, L o n o v i c s csanádi főispán elnöklelte alatt, a szegedi város-ház tanácskozó termében. Az értekezleten vármegye-értekezlet C i c a t r i c i s Lajos dr. főjegyző képviselte s az értekezlet egyhangulag hozta meg azt a határozatot, hogy sürgős kérvényt intéz a kereskedelmi miniszterhez,

melyben — arra való tekintettel, miszerint Torontál vármegyével a makó — nagy sat-miklósi vonalrész kiépítése tekintetében megállapodásra jutni nem lehet — azt kéri: adja meg az engedélyt a makó vásárhelyi szakasz kiépítésére. A kérvény átnyújtására K r i s t ó f f y József orsz. képviselőt és dr. K o v á c s S e b e s t y é n Aladár megyetemi tanár vásárhelyi nagy birtokos kérték fel s magunk is feszült várakozással tekintünk e kérvény sorsa elé, mert kíváncsiak vagyunk nagyon megtudni azt: megengedi e végre a szakminisztérium e vasútvonalnak az érdekeltség által való kiépítését; vagy ha nem, — vajon milyen magasabb érdek követeli azt, hogy vicinális vasutat ne lehessen építenie pusztán egy érdekeltségnek, elsőbbségi kötvények kibocsátása nélkül?

— **A Tasnady-hajza új stádiuma.** A durva és gyáva hajszának, mely T a s n á d y Antal dr. ügyvéd egyéni becsülete és ügyvédi jó hírneve megrontására azért folyt a Szentesi Lap-ban, mert a nevezett ügyvéd elvállalta S i m á v a l szemben egynehány csódkérő hitelező jogképviselését, — köztudomás szerint egyik következménye az is volt, hogy a kúria T a s n á d y t egy igaznak tetsző hamis vád alapján vád alá helyezte s ennek következtében a szegedi ügyvédi kamara meg f e l f ü g g e s z t e t t e ő t az ügyvédség gyakorlásától. Az ügyvédi kamara eme felfüggesztő határozata azonban soha sem emelkedett jogerőre és éppen nem gátolta T a s n á d y t az ügyvédség gyakorlásában. Most aztán meg is semmisült ez a felfüggesztő határozat. Minthogy ugyanis úgy a kir. törvényeszk, mint a kir. tábla ítélete T a s n á d y t az ellene emelt vád alól f e l e m e n t e t t e, a szegedi ügyvédi kamara is hatályon kívül helyezte felfüggesztő határozatát, melynek — mint már fentebb említettük — a T a s n á d y által közevetett főlebbezés következtében különben se volt a nevezett ügyvéd praxiszára semmiféle hatása sem.

— **Városi utcaburkolás.** Szentes város 5 utcájának miúttá burkolása érdekében zárt ajánlati verseny volt hirdetve, melynek határideje tegnap délelben járt le. A vállalat elnyeréséért összesen 7 vállalkozó versenyez s ezenkívül beadott egy ajánlat pusztán az utcaburkolások alapozási földmunkájára is. Ajánlatot adtak be: félkockaköburkolásra: R ó h e i m Nánth bpesti, T a u s z i g és K l i n g e r szegedi, G r ü n h ú t József és fia szolnoki és B r a u n József bpesti vállalkozók, továbbá a kissebisi gránitkőbánya részvénytársaság; aszfalt-makadámra a Hazai aszfaltipar részvénytársaság és a Magyar aszfaltipar részvénytársaság, végül pusztán a földmunkákra S c h i l l e r Lipót szentesi lakos. A zárt ajánlatokat ma reggel fogják csak felbontani a polgármesteri hivatalban s akkor tűnik ki: vajon melyik lesz a legolcsóbb és melyik a mi talajviszonyaink mellett leginkább elfogadható ajánlat.

— **Lajos napja.** Folyó hó 25-én lesz Lajos napja és e nap előestéjét K o s ú t h Lajos emlékezetének szenteli a függetlenség 48-as Kosúth-kör azzal, hogy kispactéri körhelyiségében társasvacsorát rendez. A társas estélyen, mely minden évben igen kedélyes szokott lenni, egy teríték borral együtt 60 kr. Aláírni a körben kitett iven lehet, de a körtagok közt a szolgálval el is hordatják a részvételi ivet.

— **Értekezlet a keresk. tanoncoktatás ügyében.** L a k o s Imre dr. polgármester új-

ból szűkebb körű értekezletet hívott össze tegnap délutánra, a kereskedelmi tanoncok szakoktatásánál az iparostanoncok szakoktatásától leendő külön választása ügyében. Az értekezlet előtt a korábbi értekezletnek olyan indítványa felkűdött, mely szerint a kereskedő tanoncok szakoktatására való tekintettel a mostani iparostanonciskola egy 4 ik osztállyal volna kibővítendő, melyben csakis a kereskedő tanoncok iskolatanzának áruisme, váltóisme és kereskedelmi levelezés, meg könyvitelben, amihez természetesen egy megfelelő új tanerő alkalmazása is szükséges. Ez indítvánnyal szemben a tegnapi értekezleten az az ellenindítvány lett egyhangulag elfogadva, hogy a várositanács mint erre illetékes hatóság kéressék fel oly javaslatnak a képviselőtestület elé terjesztésére, mely szerint a kereskedő tanoncok már a 2-ik osztálytól parallel osztályokban különítenének el az iparostanoncoktól, úgy azonban, hogy a kik ez utóbbiak közül ambiciózusabbak, a tantestület javaslatára a kereskedő tanoncosztályba is átélhessenek. Ily parallel osztályok állításának költsége részben erre megállapított beiratai díjakból folyha be, részben pedig fedezetét nyerne a kamara remélhető támogatásában is, melynek kikérésére a polgármestert a bizottság felkérte, — úgy hogy az esetleges többletköltség amibe a városnak ez az iskolakibővítés kerülne, együttesen se volna annyi, amennyi-be egy 4-ik osztály felállítása és az új szakcerő beállításának javadalma kerülne.

— **Néptanócmulatság.** A szentesi iparosifjak önképző köre f. hó 20-án, Szt. István napján nemcsak szétahangversenyt és zártkörű nyári táncvigalmat rendez a túl a kurcai ligetben, hanem ezenkívül néptanócmulatságot is a Széchenyi család melletti ligetben felállított díszes sátor alatt. E népmulatságra, mely esti nyolc órakor kezdődik, s amelynek tiszta jövedelmét a kör a kebelében alakuló dalosegyület alapja javára akarja fordítani, felhívjuk a vizagozni szeretők figyelmét azzal, hogy a belépődíj személyenként 30 kr s hogy a zenét e táncmulatsághoz K i s s Miska kedvelt magyarbandája fogja szolgáltatni.

— **Vád alá helyeze.** D u n a h á t i Mátyásné és T ö r ö k Józsefné szentesi lakosok ugyancsak világos tanújelét adták az asszonyi összeférhetetlen természetnek, mely csak a legritkább esetben tud egymással összeférni. Ez a két némben ugyanis, dacára annak, hogy rokonok, — halottak estéjén sem tudván megtagadni asszonyi természetüket, egy közös rokonuk — Nagy Imre sirján — olyan csufosan összeverekedtek, hogy közbetrányt okozó viselkedésük megzavarták a magasztos ünnepe szent áhítatosságát, s profanizálták azt a kegyeletet, mellyel azon napon az élők a holtak emlékének adozni szoktak. Ezen törvénybe ütköző cselekedetükért helyezte őket a szegedi törvényeszk — valóságos elleni vétség címén — vád alá, s elítélésük után valószínűleg nem fogják a jövőben előfordulható véleménykülömböskéket közmegbotránkozásra — hasonló módon elintézni.

— **Rövid úton.** N a g y János királysági tanyáján dolgozó napszamosok úgy látszik nem barátjai a lassú és hosszadalmas eljárásnak, s ügyeiket a lehető legrövidebb úton szeretik elintézni. Erre enged legálább következtetni az a radikális elégtételvévés, melyet a gazdájukon, egy társukon elkövetett, vélt sérelemért vettek. N a g y János ugyanis a tanyáján dolgozó napszamosok közül T ó t h Istvánt serényebb munkára buzdította, mire ez munkaadóját szidalmazni kezdte. N a g y János erre a napszamos kiutasította a tanyából, a ki készült is a munkát ott hagyni. Nem így ám napszamos társai, névszerint P á s z t i József, N a g y Mihály, T ó t h Bálint, M a r s o v s z k y Sándor és R á c z József; ezek ugyanis neki estek a gazdának és favillával, vasvillával, szóval a mi kezük

ügyébe esett jól elválták Nagy Jánost. Verszemet kapott erre a megdorgált Tóth is és egy vasvillával szintén Nagyának esett, s egyre csak a fejét ütötte, nehogy megtaláljon sántulni. Mikor azután a gazdát jól vérbe fagyva hagyták, szedték szerszámait, s a jól elvégzett munka elégedettségével szelédtek szét a tanyából, s a segélyül hívott csendőrök már csak hült nyomukat, s a véresre vert gazdát találták. Természetes dolog ezen nevezetes hőstét szereplő még egyszer találkozni fognak, hanem azúttal velük fognak szintén rövid úton elbánni.

Életmentő tanonc. Vasárnap délután több iparos inas túl a Tiszára ment szedezni, visszajövet azonban jónak láttak megfürdeni. Tarr János inast — ki úszni nem tudott a Tiszára árja elkapta, s csak a segítségére siető Becsák Sándor társának közönlötte, hogy halálát nem a Tiszára árjaiban lelta. Becsák a már elmerülni készült karjánál fogva vonszolta ki a partra, hol később azután magához tért. A derek életmentő fiú, ki élete kockázatásával mentett ki egy társát a halál karjaiból, mindenesetre megérdemli azt a csekély 2 forintnyi mentési díjat, melyet a tanács által, ezen tetteért magának megállapítani kért.

Vakmerő ugrás. Pauli József hajókormányos aug. 14-én éjjel a városból kifelé igyekezett a hajóra, midőn a Tiszára vezető hidon 4 kutya jött vele szemben; Pauli, kinél semmi védelmi eszköz nem volt, ijedében a kutyaik elöl leugrott a 7 méter magas hidról az árterre, azonban oly szerencsétlenül esett le, hogy jobb combja eltört s egész reggelig ott fektült tehetetlenül, míg végre egy városba jövő kocsin segélykiáltásait meghallották, s behozták a városba. Jelenleg a kórházban ápólják.

Francia nyelvtanítás. Egy Szentesen letelepült, született francia nő akar saját lakásán akár hához járva, készségesen ad oktatást a francia nyelvben úgy egyeseknek, mint társaságoknak, a legmúltányosabb feltételek mellett. Az illető öv. Horváth Jánosné úrnő kurcpartai úcai házában lakik, hol vele a francia nyelvtanítás dolgában értekezni lehet. Mint a gyakorlati és elméleti nyelvtanításban kiváló jártassággal bíró nyelvmesternőt, melegen ajánljuk ott a szülék és felnőttek szíves figyelmébe, kik gyermekeiket a francia nyelvben képezni akarják, vagy maguk óhajtják nyelvismeretüket gyarapítani.

Lopási kísérlet. Török István nagy-királyi tanyáján az aug. 13-ára virradó éjszakán, eddig ismeretlen tettesek, — egy a tanya udvarán álló kocsit, a hozzá kötött lóval együtt elakarták lopni, Pintér János arató azonban észrevette a rablókat s elzavarta őket, mire azok menekülés közben kétszer is visszálóttak, anélkül hogy Pintér megütötte volna sebzéni. Ez az első kudarc azonban úgy látszik nem nagyon kedvelnitette el az előzőit tolvajokat vállalkozásukban, mert még ugyanazon éjjel betértek Nagy Ferenc szünetén nagy-királyi tanyájára, azonban itt sem jártak több szerencsével, mert innen meg a gazda zavarta el őket. A rendőrség természetesen azzal a nagy botlal pufolja a nyomukat.

Állatbetegség. A ragadós száj és körömfájás állatbetegség mindinkább nagyobb mérvet kezd ölteni, újabbán Magocsón lépett fel ezen betegség járványosan.

Országos vásárok. Kunszentmártonban a nyári országos vásár aug. 20. és 21. napjain; Hálason pedig aug. 27. és 28-án fognak megtartani.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krtig méterenként — csak akkor valód na közvetlen gyárából rendelteinek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és minőségben. **Privát-fogyasztóknak** postahár és vámentesen, valamint hához szállítva, — **mintáikat pedig postafordultával** küldenek. **Henneberg G. selyemgyarai** (cs. és k. udvar szállító) Zúrichben.

(1) — Magyar levelezés. Sváczba kétszeres levélbőlyeg ragasztandó. —

Színház.

A múlt szombati est előadásán hagytuk félbe bírálatunkat. »A Gyurkovics lányok« ekkor mutatkoztak be nálunk hivatásos színészek révén, s mert már a műkedvelők előadásából ismertük a jeles familiát, hát melegen is fogadta őket a közönség, mely ha nem egészen is, de szépen megtöltötte ez estén a néző teret.

Tartózkodni fogunk attól az izléstelen-ségtől, hogy hírlapi bírálatban vonjunk párhuzamot műkedvelőink és színészeink »Gyurkovics lányok« közt, okosabb dolog ennél kereken megmondani, hogy az előadás jó volt s a szereplők mindegyike igyekezett java tehetségével elősegíteni az est sikerét. Ki kell különösen emelnünk Fóti Fridát (Micike), Kápolnay Juliskát (Kata), Lomniczit (Horkai), míg Csikyról (Radványi) ezúttal is csak azt konstatálhatjuk, hogy ismét kénytelen volt egy az ő egyéniségének meg nem felelő szerepet végig játszani; amelyből csinált amit tudott, s hogy jobbat produkálni nem tudott: nem az ő hibája. Bizony-bizony szeretnénk már ezt a kiváló színművészt a maga szerepkörének megfelelő valamely jeles darabban látni és játékban gyönyörködni.

Vasárnap élvezhetetlen vásári komédia volt a színházban, Kövesi Albert »Háromláb kapitány«-a vonult elénk, mely úgynevezett énekes bohózat, a Dreyfus-ügyet takarná paródiázni, voltaképen nem azonban nagyobb, szellemzűségben senyvedő fércelménynek, melynek még az a mentsége sincs, hogy egy estén kellemesen mulattasson. A bosszankodástól nem jut senki jóízű kacagáshoz.

Ez estét tehát jobb lesz kitörülni nem írni a játékról kritikát, mert színészeink legjobb tehetsége se tarthat fent ilyen darabot.

Hétfőn zóna előadásban Bokor József pályanyertes népszínműve, a »Télen« ment, szépen látogatott ház előtt, igen jó előadásban, melynek sikerén az összes főszereplők osztoztak.

Kedden új operett került bemutatásra, Roger Viktor »Jafet 12 felesége«-t. Az újdonság nem vonzott valami nagy közönséget, pedig szövegében elég mulattató, zenéje pedig igen eredeti és sokban elüt a sablonos operett muzsikától. A szereplők közül kiemeljük: Torossy Katicát (Arabella), Lomniczinét (Debóra), Mihályit (Jafet), Derékit (Balivó), Lomniczit (Hektor) és Ferenczit (Kaszszulé), aki a házasságközvetítőből, minden túlzástól ment kabinet-figurát csinált, epizód-szerepekben pedig Fóti Fridát (Beatrix), Virághátnét (Klari), Virághátnét (Briké) és Baróthyit (Szmitt.) A közönség lelkes tapsal tuntette ki az említettek ügyes játékát. Torossy Katica és Mihályi betétként egy duettet énekeltek, mely rendkívül meleg fogadtatásban részesült és amelynek szerzője, értesülésünk szerint a társulat jeles tehetségű karmestere Várady.

Tegnap este, az operett primadonna Sugár Aranka első felléptével »A cigánybáró« operett ment. Ma pedig újdonság kerül ismét színre, »Dr. Szleburdi« bohózat, mely a legkacagatóbb színpadi termékek egyike s amelynek végigélvezését épp ezért melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

Irodalom.

A »Vasárnapi Újság.« aug. 13-iki száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent

meg: »Schusztér Konstantin« (arc képpel) — Költömenyek: »Hattyúdál« E. Kovács Gyulától. — »E. Kovács Gyula.« Endrődi Sándortól. — Regénytár: »A ki bátor, azt megsegíti az Isten.« Elbeszélés Irta Polevoi N. G. (képekkel). Oroszból fordította Ambrozyics Dező. — »Híres szerelmek« Történeti rajzok a »Híres asszonyok« szerzőjétől: II. Henrik és Poitiers Diana (képekkel). — »Emlékeim a szabadságharcból.« — »Uj adatok Petőfi gyermekkoráról« (képekkel). Kéry Gyulától. — »A rutének között« (képekkel) Darányi miniszter beregi látogatásáról. — »Erdélyi társasélet a század elején.« — »Világos 1849. aug. 13. án.« — »A folyósított levegő csodái.« — »Gyógyintézetek a részegség ellen.« — »E. Kovács Gyula Temetéséről« (képekkel). — »Teleszky István (arc képpel). — »Petőfi sajtópöre.« Lampérth Gézától. — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát.

A »Vasárnapi Újság« előfizetési ára negyedévre 2 forint, a »Politikai Újdonságok«-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Ugyem utca. 4. szám) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 ft 40 kr., félévre 1 ft 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde. (Reich Jenő és társa heti jelentése.) Az aratás megszervezte be van fejezve és a cseplési munkálatok folyamatosan vannak. A külföldi piacokon a spekuláció teljesen tartózkodó, nálunk nyugodt felfogás uralkodik. Búza a jobban volt kinalva; az árak 5—10 krral olcsóbbak. Rozs 10 krral csökkent; 6.45—6.60 frtot fizettek érte. Arpa változatlan: 6.—6.25 frton kelt el. Zab bőven érkezik, 5.45—5.70 frt. érhető el. Tengeri 10 krral olcsóbb; 4.72 frtig értékesíthető.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC
Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

996/899. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1899. évi V. 543. számú végzése következtében Herczeg Géza ügyvéd által képviselt Oroshazi takarékpénztár javára Réhbéli Szabó István s neje ellen 5000 frt s jár. erejéig 1899. évi jún hó 16 s 17 n. foganatosított kielégítési vérehajtás útján lefoglalt és 388 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: házbútorok, lovak s más tárgyak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósg 1899. évi V. 543.2 számú végzése foytán 5000 frt tőkekövetelés, ennek 1899. évi majus hó 8. napjától járó 6 százalé kamatai, 1/2 százalékal váltódj és eddig összesen 143 frtban bírólag már megállapított költségek erejéig, Szentesen a végrehajtást szenvedett lakasan 1899. aug. 29-an d. u. 3 óra, Belső Ecsere 1899. évi augusztus hó 24 napjának délelőtti 10. órája s Királyságon leendő eszközésére 1899. augusztus hó 24-ik napjának délutáni 3 óraja határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbt ígérőnek, becsaron alul is fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1899. aug. hó 7-én.

VEGH SÁNDOR,
kir. járásbírósi végrehajtó.